TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20900
Tarih : 28.10.2026

10/4912

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık teknisyenleri, sağlık teknikerleri ve lisans mezunu sağlık meslek mensuplarının yaşadığı istihdam sorunlarının, branşlar arasındaki atama ve kadro dağılımı farklılıklarının, sağlık kuruluşlarının personel ihtiyacının ve sağlık eğitimi ile istihdam politikaları arasındaki uyumsuzlukların araştırılması, sorunların giderilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de sağlık alanında ortaöğretim, ön lisans ve lisans düzeyinde eğitim alan binlerce kişi, mezuniyetlerinin ardından kendi mesleklerinde istihdam edilme konusunda ciddi sorunlarla karşılaşmaktadır. Sağlık kuruluşlarında personel ihtiyacı devam ederken yetişmiş sağlık emekçilerinin uzun yıllar atama beklemesi, meslekleri dışında çalışmak zorunda kalması ve güvencesiz çalışma koşullarıyla karşılaşması, sağlık eğitimi ile istihdam politikaları arasındaki uyumsuzluğu gündeme getirmektedir.

ÖSYM'nin verilerine göre Sağlık Bakanlığının KPSS-2025/4 yerleştirmesinde 8.634 lisans, 5.199 ön lisans ve 1.509 ortaöğretim olmak üzere toplam 15.342 pozisyona yerleştirme yapılmıştır. Bu yerleştirmeye 227.700 aday tercih başvurusunda bulunmuştur. Başka bir ifadeyle, tercih yapan aday sayısı açılan kontenjanın yaklaşık 14,8 katına ulaşmıştır. Bu tablo, kamu istihdamına yönelik talebin büyüklüğünü göstermektedir. Ancak toplam kontenjan sayıları, sağlık mesleklerinin her birine ne ölçüde istihdam olanağı sağlandığını ortaya koymamaktadır.

Sağlık Bakanlığının 2025 yılında gerçekleştirdiği merkezi alımlarda branşlar arasında belirgin kontenjan farklılıkları bulunmaktadır. Ön incelemeye konu olan kontenjan dağılımlarına göre psikolog, fizyoterapist, diyetisyen, ergoterapist, odyolog ve radyoterapi teknikeri gibi mesleklerde açılan kadrolar, toplam alımlar içerisinde sınırlı kalmıştır. Bu farklılıkların sağlık kuruluşlarının gerçek personel ihtiyacı, hizmet yoğunluğu ve mezun sayılarıyla hangi ölçüde örtüştüğü açıklığa kavuşturulmalıdır.

İstihdam sorununun önemli bir boyutunu sağlık teknisyenleri ve teknikerleri oluşturmaktadır. Tıbbi laboratuvar, tıbbi görüntüleme, anestezi, ilk ve acil yardım, ameliyathane hizmetleri, diyaliz, radyoterapi, ağız ve diş sağlığı, patoloji laboratuvar teknikleri, elektronörofizyoloji ve nükleer tıp gibi alanlarda eğitim gören mezunlar, mesleki yeterliliklerine uygun kadrolarda çalışma talebini dile getirmektedir. Sağlık meslek lisesi mezunlarının kamudaki istihdam olanakları ve mesleki görev tanımları da bu sorunun bir parçasıdır.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2025 yılı Yükseköğretim İstihdam Göstergeleri'ne göre sağlık ve refah alanında ücretli çalışan lisans mezunlarının %80,4'ü eğitim alanlarıyla uyumlu mesleklerde çalışırken bu oran ön lisans mezunlarında %44,3 düzeyindedir. Aradaki 36,1 puanlık fark, özellikle sağlık teknikerlerinin aldıkları eğitime uygun işlerde çalışma olanaklarının araştırılması gerektiğini göstermektedir. Bu oranlar geniş eğitim alanlarını kapsamakta olup tek tek sağlık branşlarının istihdam durumunu göstermemektedir.

TÜİK'in aynı dönem verilerine göre sağlık ve refah alanındaki lisans mezunlarının kayıtlı istihdam oranı %84,5 düzeyindedir. Ancak kayıtlı istihdam oranı, mezunların kendi mesleklerini yapıp yapmadığını veya kamuda istihdam edilip edilmediğini tek başına ortaya koymamaktadır. Bu nedenle mezunların kamu, özel sektör ve meslek dışı çalışma durumlarının branş bazında incelenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Sağlık Bakanlığının personel planlamasına ilişkin verileri de istihdam politikalarının değerlendirilmesi bakımından önem taşımaktadır. HEP-SEN tarafından 25 Haziran 2026 tarihli Personel Dağılım Cetveli üzerinden yapılan karşılaştırmaya göre sağlık teknikeri unvanı için

planlanan personel sayısı 2025 yılında 53.641 iken 2026 yılında 58.693'e yükselmiştir. Bu, 5.052 kişilik planlama artışı anlamına gelmektedir. Aynı dönemde hemşireler için planlanan sayı 210.926'dan 213.653'e, ebeler için 58.741'den 59.364'e, fizyoterapistler için 5.769'dan 5.906'ya, diyetisyenler için 4.090'dan 4.246'ya ve psikologlar için 4.290'dan 4.463'e yükselmiştir.

-Bu veriler, Bakanlığın farklı meslek grupları için personel planlamasında artış öngördüğünü göstermektedir. Ancak Personel Dağılım Cetvellerindeki sayılar, fiilen çalışan personel veya boş kadro sayısıyla aynı anlama gelmemektedir. Planlanan personel sayıları ile mevcut personel sayıları arasındaki farkın branş, il ve sağlık tesisi düzeyinde açıklanması, gerçek personel ihtiyacının belirlenmesi açısından gereklidir. Ayrıca 2026 yılı içerisinde güncellenen cetveller arasındaki değişikliklerin gerekçeleri de incelenmelidir.

Sağlık hizmetlerindeki personel kapasitesi bakımından uluslararası karşılaştırmalar da önemli sorunlara işaret etmektedir. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütünün (OECD) Health at a Glance 2025 raporuna göre Türkiye'de bin kişiye düşen aktif hemşire sayısı 2,9 iken OECD ortalaması 9,2'dir. Türkiye'deki oran, OECD ortalamasının yaklaşık üçte biri düzeyindedir. Aynı raporda bin kişiye düşen aktif hekim sayısı Türkiye'de 2,4, OECD ortalamasında 3,9 olarak belirtilmiştir. Türkiye'de kişi başına sağlık harcaması satın alma gücü paritesine göre 2.309 dolar, OECD ortalaması ise 5.967 dolar düzeyindedir.

Diğer yandan sağlık alanındaki eğitim programlarının sayısı ve öğrenci kontenjanları ile kamunun uzun vadeli personel ihtiyacı arasındaki ilişkinin yeterince kurulup kurulmadığı da araştırılmalıdır. Sağlık meslek liseleri, meslek yüksekokulları ve üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun olanların sayıları, yıllık atama kontenjanları ve sağlık kuruluşlarının ihtiyaçları birlikte ele alınmalıdır. Yükseköğretim Kurulu, Millî Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı arasında bu konuda yürütülen planlama çalışmalarının sonuçları kamuoyuyla paylaşılmalıdır.

Sağlık kuruluşlarında hizmet alımı yoluyla yürütülen işlerin kapsamı, bu alanlarda çalışan personelin mesleki yeterlilikleri, sağlık teknisyenleri ve teknikerlerinin görev tanımlarına uygun istihdam edilmesi ve kamu hizmetlerinin nitelikli sağlık personeli eliyle yürütülmesi de araştırılması gereken konular arasındadır.

Bu nedenlerle sağlık teknisyenleri, sağlık teknikerleri ve lisans mezunu sağlık meslek mensuplarının istihdam sorunlarının, branşlar arasındaki kadro dağılımının, sağlık kuruluşlarındaki personel ihtiyacının, eğitim ve istihdam politikaları arasındaki uyumsuzlukların ve 2027 yılı personel planlamasının bütün yönleriyle araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılması gerekli görülmektedir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3			
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	